

Meine Kieselsteine II.

ISBN 978-615-81577-9-7

© Szalki Bernáth Attila
magánkiadása
(Minden jog fenntartva.)
2024

Kavicsaim II.

Szalki Bernáth Attila

VERSFORDÍTÁSAI

1

[Ich schreite einsam weiter.
Mir zuhäupten...]

Ich schreite einsam weiter. Mir zuhäupten
fühl ich den Frühling in den Zweigen zittern.
Und einmal werde ich mit unbestäubten
Sandalen warten an den Gartengittern.

Und du wirst kommen wenn ich dann dich brauche
und wirst mein Zaudern nehmen als ein Zeichen,
und wirst mir still vom allerletzten Strauche
die vollen Sommerrosen niederreichen.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

[Egyedül sétálok tovább.
Agyamban ...]

Egyedül sétálok tovább. Agyamban
érezem, a tavasz remeg az ágakban.
Vajon egyszer várhatlak-e szandálban,
portalanban állva a kertkapuban?

S akkor eljössz, mikor rád lesz szükségem,
s vajon az én reszketésem veszed jelnek,
s utolsó rózsavirágokkal nékem
kezeid nyárrózsát nyújtva üzennek?

Szalki Bernáth Attila

Lebensgebet

Gewiß, so liebt ein Freund den Freund,
Wie ich dich liebe, Rätselleben –
Ob ich in dir gejauchzt, geweint,
Ob du mir Glück, ob Schmerz gegeben.

Ich liebe dich samt deinem Harme;
Und wenn du mich vernichten mußt,
Entreiß mich deinem Arme
Wie Freund sich reißt von Freundesbrust.

Mit ganzer Kraft umfaß ich dich!
Laß deine Flammen mich entzünden,
Laß noch in Glut des Kampfes mich
Dein Rätsel tiefer nur ergründen.

Jahrtausende zu sein! zu denken!
Schließ mich in beide Arme ein:
Hast du kein Glück mehr mir zu schenken
Wohlan – noch hast du deine Pein.

Hymnus an das Leben –
von Nietzsche vertont (1887)
die letzte Strophe geändert

Jahrtausende zu denken und zu leben,
Wirf deinen Inhalt voll hinein!
Hast du kein Glück mehr übrig mir zu geben
Wohlan – noch hast du deine Pein.

Andreas-Salomé Lou
(1861 – 1937)

Élet-imádság

Barátot szeret így barát,
Amint szeretlek titkos élet -
Noha örömet, fájdalmát,
S kínját adtad - áldom a létet.

Szeretlek nagy keserveiddel;
S ha engem megölnöd muszáj,
A testem úgy szakad tőled el,
Hogy barát szívem ettől fáj.

Kezem erősen átfogott!
Engedd, lángjaid meggyújtsanak,
Hagyjál a harc hevében ott,
Rejtélyeid okosítsanak.

Ezer évig gondolkozhassak!
Fogj engem két karoddal át:
S ha (már) nem tudsz (több) boldogságot adni,
Nos, küldd el a léted kínját.

Hymnus az élethez –
Nietzsche megzenésítésében (1887)
az utolsó versszak módosítva

Élni s több ezer évig gondolkodni,
Nyújtsd léted teljes tartalmát!
S ha már nem tudsz több boldogságot adni,
Nos, küldd el a léted kínját.

Szalki Bernáth Attila

Wolga

Bist Du auch fern: ich schaue Dich doch an,
 Bist Du auch fern: mir bleibst Du doch gegeben -
 Wie eine Gegenwart, die nicht verblassen kann.
 Wie meine Landschaft liegst Du um mein Leben.

Hätt ich an Deinen Ufern nie geruht:
 Mir ist, als wüßte ich doch um Deine Weiten,
 Als landete mich jede Traumesflut
 An Deinen ungeheuren Einsamkeiten.

Andreas-Salomé Lou
 (1875-1926)

Volga

Ha messze vagy is, szemem téged lát.
 Ha messze vagy is, maradsz mégis nékem -
 Halványulni nem tudsz, jelen fényben ad át.
 Gyönyörű tájként élsz mindig te vélem.

Ha nem pihentem volna partodnál:
 Esküdnék úgy is nagy folyó voltodra,
 Az álom özöne száll, s rátalál
 A te végtelen magányosságodra.

Szalki Bernáth Attila

Manchmal geschieht es in tiefer Nacht

Manchmal geschieht es in tiefer Nacht,
dass der Wind wie ein Kind erwacht,
und er kommt die Alleen allein
leise, leise ins Dorf herein.

Und er tastet bis an den Teich,
und dann horcht er herum:
Und die Häuser sind alle bleich,
und die Eichen sind stumm...

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Megesik néha mély éjszakán

Megesik néha mély éjszakán,
gyerekként ébred szél, s aztán
fasorba egyedül betér,
s halkan, csendben falvakba ér.

A tó számára nagy talány,
hallgatva körbe száll:
Házak fala mind halovány,
s a tölgyfa csendben áll...

Szalki Bernáth Attila

Evas Haar

Als wie ein Feld, das erstes Licht ereilt,
sind deines Hauptes wunderblonde Wellen :
Ein sanfter Morgen scheint ihr Gold zu schwellen,
darauf der Sonne Auge zögernd weilt.

Nun flammt es auf, als kam' es Purpur malen, -
ist es der Mohn, der heimlich in ihm wohnt?
Doch wann der Abend naht mit kühlem Strahlen,
so ruht es wieder blass, wie keuscher Mond.

Christian Morgenstern
(1914 – 1871)

Éva haja

Mint mezőn, mit elért az első fény,
fejeden csodás szőke hullám csillan:
Egy szép reggelen, mint arany megvillan
Nap hajadon, mint fénylő tünemény.

Fellángol úgy, mintha lilát festene,
mákvirág titokban benne lakott?
De ha hűvös sugárral jó az este,
halvány lesz ismét, mint a tiszta Hold.

Szalki Bernáth Attila

Du siehst das Licht verrinnen,
 Und Glut und Blut wird kalt.
 Im Antlitz leise spinnen
 Sich Falten, zäh und alt.

Die müden Arme sinken,
 Der Blick streift ödes Land.
 Die Lippen wollten trinken
 Und sind von Durst verbrannt.

Viel Stimmen, laut und leise,
 Sind allgemach verstummt.
 Nur wie im Traum die Weise
 Verwehter Liebe summt.

Es ist ein Fest verlassen,
 Leer steht ein gastlich Haus.
 Der Wind wankt durch die Gassen
 Und löscht die Lichter aus.

Ilse Franke-Oehl
 (1881-1938)

A fényt gyengülni látod,
 Kihűl parázs s a vér,
 Arcodon felgyűl ráncod,
 Öreg bőröd fehér.

Karod hanyatlik, lankad,
 A látásod rossz rég,
 Nagyon vágy inni ajkad,
 De szomjúságtól ég.

Szólt hang csengve vagy halkán,
 Lassacskán elcsitult,
 Pont, mint dal az álomban,
 Szerelem súg, s kimúl.

Teljesen elhagyatva
 A ház, hol nincs vendég,
 Szél oltja fényt vágatva,
 S lámpa sehol se ég.

Szalki Bernáth Attila

Im wunderschönen Monat Mai

Im wunderschönen Monat Mai,
Als alle Knospen sprangen,
Da ist in meinem Herzen
Die Liebe aufgegangen.

Im wunderschönen Monat Mai,
Als alle Vögel sangen,
Da hab ich ihr gestanden
Mein Sehnen und Verlangen.

Heinrich Heine
(1797 – 1856)

Csodaszép májusban történt

Csodaszép májusban történt,
Rügy fakadt kikeletben,
És az én szívemben
Kinyílt szép szerelemben.

Csodaszép májusban történt,
Madarak énekeltek,
S vallottam kedvesemnek,
Vágyaim hozzá űznek.

Szalki Bernáth Attila

Bumerang

War einmal ein Bumerang;
War ein Weniges zu lang.
Bumerang flog ein Stück,
Aber kam nicht mehr zurück.
Publikum $\neg$ noch stundenlang $\neg$
Wartete auf Bumerang.

Joachim Ringelnatz
(1883 – 1934)

Bumeráng

Volt egyszer egy bumeráng,
Vézna, ám vonzza világ.
Lám így is messze elért,
Visszatérésből nem kért.
De nézőkben élt a vágy -
Vissza jön a bumeráng.

Szalki Bernáth Attila

Die heilige Mutter

Es ist ein Meer, von Schiffen irr durchflogen,
 Die steuern rastlos nach den falschen Landen,
 Die alle suchen und wo alle stranden
 Auf schwanker Flut, die jeden noch betrogen.

Es ist im wüsten Meer ein Felsenbogen,
 An dem die sturmgepeitschten Wellen branden
 Und aller Zorn der Tiefe wird zuschanden,
 Die nach dem Himmel zielt mit trüben Wogen.

Und auf dem Fels die mildeste der Frauen
 Zählt ihre Kinder und der Schiffe Trümmer,
 Still betend, daß sich rings die Stürme legen.

Das sind die treuen Augen, himmelblauen –
 Mein Schiff versenk ich hinter mir auf immer,
 Hier bin ich, Mutter, gib mir deinen Segen!

Joseph Freiherr von Eichendorff
 (1788 – 1857)

A szent anya

A tengeren hajók vadul száguldnak,
 Tanácstalan hajó jut rossz vidékre,
 Mindegyik jót keres, de oda érve,
 Hol ár ing, érzik maguk elárultnak.

Egy sziklaív áll tenger sivatagban,
 Hol viharvert hullámok összecsapnak,
 S a mély szégyenei előbukkannak
 Az égre törő felhős hullámokban.

S a sziklán ül a legszelídebb anya,
 Számolja gyermekit, s hajó roncsait,
 Imával kér vihar csitulásokat.

Szeretetét égbék szeme mutatja -
 Felejtetik süllyedésem kínjait,
 Itt vagyok anyám, add rám áldásodat!

Szalki Bernáth Attila

Einsamkeit

Die Einsamkeit ist wie ein Regen.
 Sie steigt vom Meer den Abenden entgegen;
 von Ebenen, die fern sind und entlegen,
 geht sie zum Himmel, der sie immer hat.
 Und erst vom Himmel fällt sie auf die Stadt.

Regnet hernieder in den Zwitterstunden,
 wenn sich nach Morgen wenden alle Gassen
 und wenn die Leiber, welche nichts gefunden,
 enttäuscht und traurig von einander lassen;
 und wenn die Menschen, die einander hassen,
 in einem Bett zusammen schlafen müssen:

dann geht die Einsamkeit mit den Flüssen...

Rainer Maria Rilke
 (1875-1926)

Magány

Magány, mint eső hull a földre.
 Tengerből kél, s esténként jó a földre;
 a síkságból kívánczik tetőre,
 s az égbe megy, hol helyet mindig talál.
 S csak égből hull a városra alá.

Esik eső szürkületi órában,
 s ha reggel pirul az utcák sorában,
 ha testek nem lelnek társat egymásban,
 csalódva gyűlölködnek e világban,
 s nem tudnak együtt élni párban,
 de ha ágy közös, együtt kell aludni:

s magány folyókkal ekkor fog leúszni...

Szalki Bernáth Attila

ZU MUSIK

Was ist in deinem Lied,
Was mich betört?
Mir ist, ich hätt als Kind
Es einst gehört.

Das Lied von Glück und Ruhm
Und Liebeswort,
Des Lebens Herrlichkeit,
Nun schwarz umflort.

Daß dies mein eigen war,
Hat mirs geträumt?
So war mein junger Tag
Purpurumsäumt.

Mit Flügeln rauscht ich auf,
Mein Herz ist schwer.
Sog mich an Schönheit reich,
Mein Aug ist leer.

Beging ich Frevel tat,
Die mich verstieß?
In deinem Lied nur blüht
Mein Paradies.

Wie Balsam haucht mich an
Sein sanfter Duft, -
Mein einsam Herz erbebt
In seiner Gruft.

Ricarda Huch
(1864-1947)

A MUZSIKÁHOZ

Dalod mit hordozott,
Vonzó reményt?
Mít gyermekkor adott,
Rég volt enyém.

Boldog dalt és dicsőt,
Ölelő szót?
Ad élet szemfedőt
Most, koporsót.

Sok szép mind való volt,
Vagy álmodás?
Mít ifjúság adott,
Volt szép s csodás.

Szárnnyal suhogok fent,
Szívem nehéz.
Szép örvénye bő, s rejt,
Könnyem enyész.

Mi volt bűnöm, világ
Miért dobott?
Dalában nyílt virág,
Mi mennybe vont.

Lehel balzsam fent rám,
Illat örvény, -
Lent szívem fél, magány
Sújt sír ölén.

Szalki Bernáth Attila

Das Herz

Das wilde Herz ward weiß am Wald;
 O dunkle Angst
 Des Todes, so das Gold
 In grauer Wolke starb.
 Novemberabend.
 Am kahlen Tor am Schlachthaus stand
 Der armen Frauen Schar;
 In jeden Korb
 Fiel faules Fleisch und Eingeweid;
 Verfluchte Kost!

Des Abends blaue Taube
 Brachte nicht Versöhnung.
 Dunkler Trompetenruf
 Durchfuhr der Ulmen
 Nasses Goldlaub,
 Eine zerfetzte Fahne
 Vom Blute rauchend,
 Daß in wilder Schwermut
 Hinlauscht ein Mann.
 O! ihr ehernen Zeiten
 Begraben dort im Abendrot.

A szív

Vad szív erdön ijedté vált;
 Sötét riaszt,
 Halál, mint arany ék,
 Szürke felhőben halt.
 November esten
 Vágóhíd kapujánál állt
 Sok szegény nő, dagadt
 Kosár, vitték
 Romlott húsok maradékát;
 Kosztnak pocsék!

Az esti égnek kék galambja
 Nem hozott megnyugvást,
 Sötét trombitaszó
 Szilfákon át megy,
 Levél rőt, nedves,
 Egy tépdesett zászlónak
 Füstölög vére,
 A vad búskomorság
 Egy férfit sújt.
 Oh, aranyló idők, ti,
 Temetitek Nap lementét.

Aus dunklem Hausflur trat
Die goldne Gestalt
Der Jünglingin
Umgeben von bleichen Monden,
Herbstlicher Hofstaat,
Zerknickten schwarze Tannen
Im Nachtsturm,
Die steile Festung.
O Herz
Hinüberschimmernd in schneeige Kühle.

Georg Trakl
(1887 – 1914)

Kilépett a sötét folyosóról,
Testben aranyló,
Ifjú legény,
Sápadt holdak veszik körül,
Őszi udvar.
Gyűrött fekete fenyők
Az éjszakai viharban,
De erőd erős.
Oh szív
Csillogó a havas hűvösségben.

Szalki Bernáth Attila

Vergänglichkeit

Flugsand der Stunden. Leise fortwährende Schwindung
auch noch des glücklich gesegneten Baus.
Leben weht immer. Schon ragen ohne Verbindung
die nicht mehr tragenden Säulen heraus.

Aber Verfall: ist er trauriger als der Fontäne
Rückkehr zum Spiegel, den sie mit Schimmer bestaubt?
Halten wir uns dem Wandel zwischen die Zähne,
daß er uns völlig begreift in sein schauendes Haupt.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Mulandóság

Percek futóhomokja. Halkan fogyatkozik
még istenháza is, pedig áldott.
Folyton fogy az élet. Oszlop is omladozik,
többé nem tartva csarnokot már ott.

Látod ez omlást: van-e mondd szomorúbb, mint a
szökőkút, mely porlik víztükrén szerteszét?
Tartjuk a változást fogaink közt sírva,
hátha így elnyerhetjük megtartó kegyét.

Szalki Bernáth Attila

Das Lied des Lebens

Flüchtiger als Wind und Welle
 Flieht die Zeit, was hält sie auf?
 Sie genießen auf der Stelle,
 Sie ergreifen schnell im Lauf:
 Das, ihr Brüder, hält ihr Schweben,
 Hält die Flucht der Tage ein,
 Schneller Gang ist unser Leben,
 Lasst uns Rosen auf ihn streun!

Rosen, denn die Tage sinken
 In des Winters Nebelmeer;
 Rosen, denn sie blühen und blinken
 Links und rechts noch um uns her.
 Rosen stehn auf jedem Zweige
 Jeder schönen Jugendtat.
 Wohl ihm, der bis auf die Neige
 Rein gelebt sein Leben hat.

Tage, werdet uns zum Kranze,
 Der des Greises Schlaf umzieht
 Und um sie in frischem Glanze
 Wie ein Traum der Jugend blüht!
 Auch die dunkeln Blumen kühlen
 Uns mit Ruhe, doppelt süß;
 Und die lauen Lüfte spielen
 Freundlich uns ins Paradies.

Johann Gottfried Herder
 (1744 – 1803)

Az élet dala

Száguldasz szélnél gyorsabban,
 Gátad van, szökő idő?
 Élvezd hát te most, amid van,
 Szálltában ragadd meg őt:
 Tartsd meg testvér, lebegésben,
 Mi sebes napon fut át,
 Bár élünk gyors repülésben,
 Szívjuk rózsá illatát!

Rózsá, tudd, napjaid fogynak,
 Ködtengerbe hullsz alá,
 Rózsá, illata szirmodnak
 Most létünk vigasztalá.
 Mint rózsá virág színében,
 Ifjú gyűjti szép tettét,
 Boldog az, ki életében.
 Holtig tisztességben élt.

Szorgos napok meg fonjanak
 Agg álmához koszorút,
 Friss pompában ragyogjanak,
 Álma legyen boldog út!
 Bár fonnyad virág, nyújt kezét,
 Jelent édes megnyugvást:
 S minket játszva lágy szél vezet
 A Paradicsomba át.

Szalki Bernáth Attila

Liebeslied

Weil nun die Nacht kommt,
bleib ich bei dir.
Was ich dir sein kann,
gebe ich dir!

Frage mich niemals:
woher und wohin -
nimm meine Liebe,
nimm mich ganz hin!

Sei eine Nacht lang
zärtlich zu mir.
Denn eine Nacht nur
bleib ich bei dir.

Wolfgang Borchert
(1921-1947)

Szerelmes dal

Hogyha jön az éj,
hállok véled.
Mindazt, mi jó s kélj
nyújtom néked!

Ám sose kérdezd,
honnan meddig,
szerelmem érezd,
s szívd be szűdig!

Bájold éjszakám,
oldd szemérmed!
Nem lesz több tusám
sajnos véled.

Szalki Bernáth Attila

Der Regen geht als eine alte Frau
mit stiller Trauer durch das Land.
Ihr Haar ist feucht, ihr Mantel grau,
und manchmal hebt sie ihre Hand

und klopft verzagt an Fensterscheiben,
wo die Gardinen heimlich flüstern.
Das Mädchen muß im Hause bleiben
und ist doch grade heut so lebenslüstern!

Da packt der Wind die Alte bei den Haaren,
und ihre Tränen werden wilde Kleckse.
Verwegen läßt sie ihre Röcke fahren
und tanzt gespensterhaft wie eine Hexe!

Wolfgang Borchert
(1921-1947)

Mint egy öregasszony, megy az eső,
a vidék néma gyászban áll.
Haja nyirkos, kabátja (szürke) bő,
emelt kezével szinte száll,

s kopogtat az ablaktáblákon,
hol függönyök (mögött) titkon susognak.
Lány(ok) kénytelen(ek) maradni otthon,
kimenni az életbe (pedig ma) úgy vágyódnak!

(Az) öregasszony haját (a) szél megragadja,
s könnyei vad esőcseppekké válnak.
Merészen száll, szoknyáját lobogtatja,
s a lábai boszorkány táncot járnak!

Szalki Bernáth Attila

17

Die Gazelle
Antilope dorcas

Verzauberte: wie kann der Einklang zweier
erwählter Worte je den Reim erreichen,
der in dir kommt und geht, wie auf ein Zeichen.
Aus deiner Stirne steigen Laub und Leier,

und alles Deine geht schon im Vergleich
durch Liebeslieder, deren Worte, weich
wie Rosenblätter, dem, der nicht mehr liest,
sich auf die Augen legen, die er schließt:

um dich zu sehen: hingetragen, als
wäre mit Sprüngen jeder Lauf geladen
und schösse nur nicht ab, solange der Hals

das Haupt ins Horchen hält: wie beim Baden
im Wald die Badende sich unterbricht:
den Waldsee im gewendeten Gesicht.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

A gazella
Antilope dorcas

Csodálatos: hogyan tud összeforva
a kiválasztott szó mind rímmé élni,
csak árad benned, s képes jelként élni.
Homlokodból nő lomb s lant összefonva,

s minden dolgot átszőnek néked most
szerelmes dalok, miknek szava lágy
rózsaszírom, s könyve ha záródott.
szeme csukódik, de nyugton nem hágy:

szeme látni akar, fut ő akár,
s lenne minden mozgásban, szökellésben,
és szinte szálldos nyilként nyaka már,

de feltartja fejét: mint lány fürdésben,
ha erdei tóba vet pillantást,
s a víz csillanva tükrözi arcát.

Szalki Bernáth Attila

Die Nachtigall

Das macht, es hat die Nachtigall
 Die ganze Nacht gesungen;
 Da sind von ihrem süßen Schall,
 Da sind in Hall und Widerhall
 Die Rosen aufgesprungen.

Sie war doch sonst ein wildes Blut;
 Nun geht sie tief in Sinnen,
 Trägt in der Hand den Sommerhut
 Und duldet still der Sonne Glut
 Und weiß nicht, was beginnen.

Das macht, es hat die Nachtigall
 Die ganze Nacht gesungen;
 Da sind von ihrem süßen Schall,
 Da sind in Hall und Widerhall
 Die Rosen aufgesprungen.

Theodor Storm
 (1817-1888)

A csalogány

Az történt, hogy a csalogány
 Az éjt végig dalolta:
 Az éneke volt a nyitány,
 Visszhangként rózsaszál s leány
 Virágát kinyitotta.

A serdülő lány még vad volt:
 Csak ment, jövőt fürkészte.
 Kezében kalapot tartott,
 S a tűző napfényt tűrve ott
 Nem sejti, őt mi érte.

Az történt, hogy a csalogány
 Az éjt végig dalolta:
 Az éneke volt a nyitány,
 Visszhangként rózsaszál s leány
 Virágát kinyitotta.

Szalki Bernáth Attila

Ich möchte einer werden so wie die,
 die durch die Nacht mit wilden Pferden fahren,
 mit Fackeln, die gleich aufgegangnen Haaren
 in ihres Jagens großem Winde wehn.
 Vorn möcht ich stehen wie in einem Kahne,
 groß und wie eine Fahne aufgerollt.
 Dunkel, aber mit einem Helm von Gold,
 der unruhig glänzt. Und hinter mir gereiht
 zehn Männer aus derselben Dunkelheit
 mit Helmen, die, wie meiner, unstät sind,
 bald klar wie Glas, bald dunkel, alt und blind.
 Und einer steht bei mir und bläst uns Raum
 mit der Trompete, welche blitzt und schreit,
 und bläst uns eine schwarze Einsamkeit,
 durch die wir rasen wie ein rascher Traum:
 Die Häuser fallen hinter uns ins Knie,
 die Gassen biegen sich uns schief entgegen,
 die Plätze weichen aus: wir fassen sie,
 und unsre Rosse rauschen wie ein Regen.

Rainer Maria Rilke
 (1875-1926)

Olyan szeretnék lenni én, mint ők,
 kik vad lovakkal száguldanak éjben,
 kiknek fáklyaként száll haja a szélben,
 kik vadászat vad szelében bátor fők.
 Elöl szeretnék a csónakban állni,
 kitűnve, mint a kibontott zászló,
 sötét, arany sisakként lobogó,
 s nyugtalanul fénylő. S mögöttem ott
 sötétben tíz ember felsorakozott,
 sisakjuk úgy fénylik, mint az enyém,
 öregek, vaksik, de mind kemény.
 Majd egyik mellém áll, s fúj trombitát,
 sikoltozó hangjával repülünk,
 a fekete magánytól nem félünk,
 csak rohanunk élvezve álmodást:
 És előttünk megnyílnak az utcák,
 a házak mögöttünk mind térdre esnek,
 a terek is sorban elénk fekszenek,
 s viharként száguldunk, mint paripák.

Szalki Bernáth Attila

20

Traumgekrönt

– Teil 3, Lieben (I-XXII.)

XXII

ES ist lang, – es ist lang ...
wann – weiß ich gar nimmer zu sagen ...
eine Glocke klang, eine Lerche sang –
und ein Herz hat so selig geschlagen.
Der Himmel so blank überm Jungwaldhang,
der Flieder hat Blüten getragen, –
und im Sonntagskleide ein Mädchen, schlank,
das Auge voll staunender Fragen ...
Es ist lang, – es ist lang ...

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Álommal koronázva

– 3. rész, Szerelem (I-XXII.)

XXII

De rég volt, - de rég volt ...
mikor - nem tudom - falu tornyában
harangszó csendült, pacsirta szólt -
boldogság folyt szívem áramában.
Fiatal erdőt ég kékje csókolt,
s álltam orgonák illatában, -
karsú lány nyári ruhában táncolt,
s hívás égett szeme sarkában...
De rég volt, - de rég volt ...

Szalki Bernáth Attila

Dank

Mein Gott, Dir sag ich Dank,
 Daß Du die Jugend mir bis über alle Wipfel
 In Morgenrot getaucht und Klang,
 Und auf des Lebens Gipfel,
 Bevor der Tag geendet,
 Vom Herzen unbewacht
 Den falschen Glanz gewendet,
 Daß ich nicht taumle ruhmgeblendet,
 Da nun herein die Nacht
 Dunkelt in ernster Pracht.

Joseph Freiherr von Eichendorff
 (1788-1857)

Köszönet

Uram, hálám tiéd,
 hogy az én ifjúságom - mint fáknek csúcsára
 a hajnalpír - fényben felért
 az élet magasára,
 s mielőtt jön nap vége,
 szívem ne add e fényt
 a hamis ragyogásnak,
 a hírnévvel hivalkodásnak,
 mert eljön majd az éj,
 s ez dísz nem tisztelé.

Szalki Bernáth Attila

XXI

MANCHMAL da ist mir: Nach Gram und Müh
 will mich das Schicksal noch segnen,
 wenn mir in feiernder Sonntagsfrüh
 lachende Mädchen begegnen ...
 Lachen hör ich sie gerne.

Lange dann liegt mir das Lachen im Ohr,
 nie kann ichs, wahn ich, vergessen ...
 Wenn sich der Tag hinterm Hange verlor,
 will ich mirs singen ... Indessen
 singens schon oben die Sterne ...

Rainer Maria Rilke
 (1875-1926)

XXI

OLYKOR érzem: Kín s küzdés után,
 sors fog még áldani engem,
 hogyha majd egy vasárnap korán
 lány kacaj szálldos köröttem...
 úgy tetszik az, ha nevetnek.

Hosszan cseng kacajuk fülemben,
 ezt sosem fogom feledni...
 Láthatáron lemegy Nap csendben,
 ének gyúl bennem... S fényteli
 égen a csillagok zengnek...

Szalki Bernáth Attila

Traumgekrönt
– Teil 3, Lieben (I-XXII.)

XX

MAN merkte: der Herbst kam. Der Tag war schnell
erstorben im eigenen Blute.
Im Zwielflicht nur glimmte die Blume noch grell
auf der Kleinen verbogenem Hute.

Mit ihrem zerschlissenen Handschuh strich
sie die Hand mir schmeichelnd und leise. –
Kein Mensch in der Gasse als sie und ich ...
Und sie bangte: Du reisest? „Ich reise.“

Da stand sie, das Köpfchen voll Abschiedsnot
in den Stoff meines Mantels vergrabend ...
Vom Hütchen nickte die Rose rot,
und es lächelte müde der Abend.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Álommal koronázva
– 3. rész, Szerelem (I-XXII.)

XX

Az ősz jött, a Nap gyorsan lebukott,
és a saját vérében halt meg.
A szürkületben csak virág izzott
kedvesem kalapján még, mint sereg.

Szakadt kesztyűjével simogatott,
finoman érintve a kezem, -
Nem volt utcán rajtunk kívül más ott,
De félt. Elutazol? „El”- feleltem,

Fejére búcsú fájdalmat hintett,
temetné testét kabátom ujjába...
Kalapja vörös rózsája intett,
s mosolygott fáradt est bújában.

Szalki Bernáth Attila

Das ist der alte Baum nicht mehr,
 Der damals hier gestanden,
 Auf dem ich gesessen im Blütenmeer
 Über den sonnigen Landen.

Das ist der Wald nicht mehr, der sacht
 Vom Berge rauschte nieder,
 Wenn ich vom Liebchen ritt bei Nacht,
 Das Herz voll neuer Lieder.

Das ist nicht mehr das tiefe Tal
 Mit den grasenden Rehen,
 In das wir nachts vieltausendmal
 Zusammen hinausgesehen. –

Es ist der Baum noch, Tal und Wald,
 Die Welt ist jung geblieben,
 Du aber wurdest seitdem alt,
 Vorbei ist das schöne Lieben.

Joseph von Eichendorff
 (1788 – 1857)

E vén fa sem a régi már,
 Hol egykor üldögéltem,
 Virágban úszott a határ,
 A fénylő napsütésben.

S ez már nem a szelíd erdő,
 Mely hegyről sugott mélybe,
 Ha éjt jöttem szeretőmtől,
 Szívembe új dal tért be.

Ez már nem mi meghitt völgyünk,
 Hol őzikék legeltek,
 Hol éjjel ezerszer mentünk,
 S velünk öröme leltek.

Természet ma is vígan él,
 Világ ifjító szellem,
 De te már megöregedtél,
 S elhagyott a szép szerelem.

Szalki Bernáth Attila

XIX

SIE hatte keinerlei Geschichte,
ereignislos ging Jahr um Jahr –
auf einmal kams mit lauter Lichte ...
die Liebe oder was das war

Dann plötzlich sah sies bang zerrinnen,
da liegt ein Teich vor ihrem Haus ...
So wie ein Traum scheint zu beginnen,
und wie ein Schicksal geht es aus.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

XIX

NEM tűnt ki fontos eseménnyel,
unalmasan telt sok-sok év -
belépett hirtelen nagy fénnel...
a szerelem, vagy ily nagy hév.

Biz' megrémült az olvadáson,
terült háza elé egy tó...
Talán kezdődik most egy álom,
s a sorsa viszi, mint folyó.

Szalki Bernáth Attila

Traumgekrönt
 – Teil 3, Lieben (I-XXII.)
 XVIII

IM Frühling oder im Traume
 bin ich dir begegnet, einst,
 und jetzt gehn wir zusamm durch den Herbsttag,
 und du drückst mir die Hand und weinst.

Weinst du ob der jagenden Wolken?
 Ob der blutroten Blätter? Kaum.
 Ich fühl es: du warst einmal glücklich
 im Frühling oder im Traum ...

Rainer Maria Rilke
 (1875-1926)

Álommal koronázva
 – 3. rész, Szerelem (I-XXII.)
 XVIII

Álmomban, talán tavasszal,
 rég találkoztunk, elmúlt,
 most sétánkban őszi nap marasztal,
 fogod kezem, s a könnyed hull.

Sírsz, mert szép felhő elrobog?
 Vagy hullt levél miatt talán?
 Érzem: te voltál egyszer boldog,
 álmodban, vagy rég tavaszán.

Szalki Bernáth Attila

Ich falle ...

Ich falle in deinen Willen
wie ein Blatt,
das sich den fremden Winden
ganz ergeben hat,
den fremden, großen Winden,
die manches Mal wie Sünden
sind
und deren Namen
immer nur einem Kind
ganz ohne Schrecken kamen.
Ich bin ein Blatt,
das tief im See versinken
will, nur noch ganz Wille,
unsägliche Tiefe zu trinken.

Hertha Kräftner
(1928 – 1951)

Lehullok...

Lehullok akaratodba
mint levél,
idegen szél goromba,
kicsit se kímél,
idegen, s nagy viharban
olykor ártó ruhában
jön,
s azon merengek,
nem ijesztett szél özön,
nem voltam riadt gyermek.
Vagyok levél,
vagyok mélybe süllyedni,
s bennem szép remény él,
tudok mélység titkából inni.

Szalki Bernáth Attila

XVII

WIR gingen unter herbstlich bunten Buchen,
vom Abschiedsweh die Augen Beide rot ...
„Mein Liebling, komm, wir wollen Blumen suchen.“
Ich sagte bang: „Die sind schon tot.“

Mein Wort war lauter Weinen. – In den Äthern
stand kindisch lächelnd schon ein blasser Stern.
Der matte Tag ging sterbend zu den Vätern,
und eine Dohle schrie von fern. –

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

XVII

MENTÜNK bükkfák őszi színözönében,
Szemünk búcsú fájdalmában izzott...
„Szedjünk virágot, kedvesemet kértem.”
De féltem is: „Már mind halott.”

Minden szavam hangos sírás volt. - S égen
gyermek mosollyal sápadt csillag állt.
Nap haldokolt az őszi táj ölében,
s messze mélyen csóka kiált.

Szalki Bernáth Attila

Ein Abschied

Die Dämmerung kommt aus bleichem Land.
 Ich fühle müd: sie bringt den Abschied mit
 Leb wohl ... laß meine Hand ...
 Nein, mach kein Licht,
 Ich will im Dunkeln gehen.
 Ich brauche, wenn ich gehe, dein Gesicht
 nicht mit den Augen sehen.
 Denn meine Seele nimmt es mit.

Hertha Kräftner
 (1928 – 1951)

Egy búcsúzás a)

Jön alkony sápadt táj fölé, mint rég.
 Ráhullt fáradt fömre is búcsúzás.
 Kezem hagyd, áldjon ég!
 Ne gyújts gyertyát!
 Muszáj sötétben mennem,
 Nem kell fény, örzöm arcod mosolyát,
 képed él szememben.
 Viselsz lelkemben koronát.

Szalki Bernáth Attila

Egy búcsúzás b)

Jön alkony sápadt táj fölé, mint rég.
 Ráhullt fáradt fömre is búcsúzás.
 Kezem hagyd, áldjon ég!
 Ne gyújts gyertyát!
 Muszáj sötétben mennem,
 Nem kell fény, örzöm arcod fájdalmát,
 képed él szememben.
 Hallom lelkemben sikolyát.

Szalki Bernáth Attila

[Ich finde Dich in allen diesen Dingen...]

Ich finde dich in allen diesen Dingen,
denen ich gut und wie ein Bruder bin;
als Samen sonnst du dich in den geringen
und in den großen giebst du groß dich hin.

Das ist das wundersame Spiel der Kräfte,
dass sie so dienend durch die Dinge gehn:
in Wurzeln wachsend, schwindend in die Schäfte
und in den Wipfeln wie ein Auferstehn.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Megtalállak téged minden dologban

Megtalállak téged minden dologban,
ölelek, s itt jól vagyok, mint testvér:
magad magként is fénylesz parányokban,
nagyokban nagyságod felszínre ér.

Csodálatos játéka ez erőknék,
a dolgokon szorgos átszívódás:
gyökerekben nőnek, szárba feltörnek,
s facsúcsokon fénylő feltámadás.

Szalki Bernáth Attila

Du darfst nicht warten, bis Gott zu dir geht

Du darfst nicht warten, bis Gott zu dir geht
und sagt: Ich bin.

Ein Gott, der seine Stärke eingesteht,
hat keinen Sinn.

Da musst du wissen, dass dich Gott durchweht
seit Anbeginn,
und wenn dein Herz dir glüht und nichts verrät,
dann schafft er drin.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Ne várd, hogy az Úr eljöjjön hozzád

Ne várd, hogy az Úr eljöjjön hozzád,
hogy láss Istent.

Hogy Úr mutassa erejét, ne várd,
nem ád ily jelt.

Tudnod kell, hogy ő adta a formád,
így teremett,
s ha szíved ég is, titkot át nem ád,
hat odabent.

Szalki Bernáth Attila

Längst geübt, zum kahlen Galgenplatze
irgend ein Gesindel hinzudrängen,
ließen sich die schweren Knechte hängen,
dann und wann nur eine große Fratze

kehrend nach den abgetanen Drein.
Aber oben war das schlechte Henkern
rasch getan; und nach dem Fertigsein
ließen sich die freien Männer schlenkern.

Bis der eine (fleckig wie ein Selcher)
sagte: Hauptmann, dieser hat geschrien.
Und der Hauptmann sah vom Pferde: Welcher?
und es war ihm selbst, er hätte ihn

den Elia rufen hören. Alle
waren zuzuschauen voller Lust,
und sie hielten, dass er nicht verfalle,
gierig ihm die ganze Essiggalle
an sein schwindendes Gehust.

Denn sie hofften noch ein ganzes Spiel
und vielleicht den kommenden Elia.
Aber hinten ferne schrie Maria,
und er selber brüllte und verfiel.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Régi gyakorlat e vesztőhelyen,
hogy felhoznak ide zsványokat,
pribékek által függték kereszten,
s kivégzők dobták pillantásukat

néha hármukra, ki fent lógott.
Mert hóhérolással elkészültek
gyorsan, ez után úgy adódott
most, hogy szabadon ténfereghettek.

Míg egyikük, (véres, mint a hentes,)
tisztjéhez szólt: ez sikoltozott.
Melyik? Lován ülve tettest keres,
s mintha hallaná ő is már ott,

Illés próféta kiált. S alj népe
tréfára vágyva csak erre várt,
s hogy tovább tartson a szenvedése,
szájához ecetes rongyot téve
hörgésbe fojtják kínját.

Mind új játékban reménykedett,
s várták jön maga Illés próféta.
Ám messze felsikított Mária,
s fia kiáltva kiszenvedett.

Szalki Bernáth Attila

33 Vaters Geburtstag

Schnell, schnell, Besen,
feg die Stube rein;
wenn Väterchen zum Kaffee kommt,
muß alles sauber sein.

Wisch, wisch, Lappen,
über Stuhl und Schrank;
wenn Väterchen zum Kaffee kommt,
sind sie blitzebblank.

Blüh, blüh, Blume,
blüh recht frisch;
wenn Väterchen zum Kaffee kommt,
stehst du auf dem Tisch.

Herz-Herz-Muttchen,
schnell das neue Kleid;
bis Väterchen zum Kaffee kommt,
ist nur noch wenig Zeit.

Tick, tick, Uhrchen,
renn doch nicht so fix;
wenn Väterchen zum Kaffee kommt,
mach ich meinen Knix.

Fertig, alles fertig,
der Kuchen auch ist da;
der Kaffee kommt, der Vater kommt,
mein Verschen kann ich ja:
»Heut ist dein Geburtstag!«

Paula Dehmel
(1862-1918)

Apa születésnapja

Seprű (seperd) gyorsan,
tisztára (a) szobát:
hogya papa kávézni jön,
(jó) ha mindent tisztá(nak) lát.

Rongy tisztára
töröld a szekrényt;
hogya papa kávézni jön,
ontsa a fényt.

Virág nyílj ki,
illat te szállj;
hogya papa kávézni jön,
az asztalon (vázában) állj.

Édesanya,
vedd fel új ruhád;
addig (míg) papa kávézni jön,
gyorsan öltözz át.

Óh, te óra,
pontos most ne légy;
hogya papa kávézni jön,
(addigra) minden legyen kész.

Kész van minden,
torta is itt áll;
a kávé jön, a papa jön,
s szép ajándékom száll:
„(Légyen ma) boldog születésnapod (apám)!”

Szalki Bernáth Attila

OFT scheinst du mir ein Kind, ein kleines, –
dann fühl ich mich so ernst und alt, –
wenn nur ganz leis dein glockenreines
Gelächter in mir widerhallt.

Wenn dann in großem Kinderstaunen
dein Auge aufgeht, tief und heiß, –
möcht ich dich küssen und dir raunen
die schönsten Märchen, die ich weiß.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Gyakran látlak kicsiny gyermeknek,
s érzem, komoly vagyok meg agg, -
ha bennem a hangjaid csengnek,
s nevetésed szól, mint harang.

Ha gyermeki nagy ámulással
nyitod szemed, mi mélyen ég,
megcsókolnálak suttogással,
csodás, mesés lesz, tudom rég.

Szalki Bernáth Attila

Selbstbetrug

Der Vorhang schwebet hin und her
Bei meiner Nachbarin.
Gewiß, sie lauschet überquer,
Ob ich zu Hause bin.

Und ob der eifersücht'ge Groll,
Den ich am Tag gehegt,
Sich, wie er nun auf immer soll,
Im tiefen Herzen regt.

Doch leider hat das schöne Kind
Dergleichen nicht gefühlt.
Ich seh', es ist der Abendwind,
Der mit dem Vorhang spielt.

Johann Wolfgang von Goethe
(1749-1832)

Önbecsapás

Függöny ide oda mozdult
Szép szomszéd lánykánál,
Biztos, hogy meglesni indult,
Vajon otthon talál?

Csak hát féltékeny haragvás,
Mitől szenvedek én,
Helyett kellene megnyugvás,
Szívemnek közepén.

De szép lány, ki szomszédban él,
Sohasem biztatott.
S látom, hogy csak az esti szél
Játszik függönnyel ott.

Szalki Bernáth Attila

Rumpumpels Geburtstag

Kräht der Hahn früh am Tage,
kräht laut, kräht weit:
Guten Morgen, Rumpumpel,
dein Geburtstag ist heut!

Guckt das Eichhörnchen runter:
Wenig Zeit, wenig Zeit!
Guten Morgen, Rumpumpel,
dein Geburtstag ist heut!

Kommt das Häschen gesprungen,
macht Männchen vor Freud:
Guten Morgen, Rumpumpel,
dein Geburtstag ist heut!

Steht der Kuchen auf dem Tische,
macht sich dick, macht sich breit:
Guten Morgen, Rumpumpel,
dein Geburtstag ist heut!

Und Vater und Mutter,
alle Kinder, alle Leut
schrein: Hoch der Rumpumpel,
sein Geburtstag ist heut!

Paula Dehmel
(1862-1918)

Rumpumpel születésnapja

Kelt kakas korán reggel,
s kukorékolt:
Hát jó reggelt, Rumpumpel,
szülinapod van most!

Mókuska lentre:kelj fel!
Időd (el)fogyott!
Hát jó reggelt, Rumpumpel,
szülinapod van most!

Nyuszi jön, szökdécsel,
férfi(had) vígan locsolt:
Hát jó reggelt, Rumpumpel,
szülinapod van most!

Asztalról (sok) tortát eszel,
hidd, leszel elhízott:
Hát jó reggelt, Rumpumpel,
szülinapod van most!

Mindkét szülőd köszönt fel,
felnőtt s gyemekcsoport
zengi:éljen Rumpumpel,
szülinapod van most!

Szalki Bernáth Attila

Geburtstag

Leises Klopfen an der Türe:
 Kann ich 'rein Mama?
 Frisch gewaschen, frisch gebügelt
 Steht Rumpumpel da.
 Rosen in beiden Händchen!
 Wie der Kerl sich freut!
 Kommt ans Bett, sagt: Guten Morgen,
 Mutti Burtstag heut,
 Vater putzt die große Stube,
 Die ist furchtbar schön;
 Lauter Blumen! Und die Torte!
 Komm, zu Vati gehn!

Paula Dehmel
 (1862-1918)

Születésnap

Gyermek kopog (az) ajtón halkán:
 (Be)léphetek (édes)anyám?
 Tisztán, ruhája vasaltan,
 Rumpumpen jön ám.
 Mind a két kezében rózsza!
 A fiú vidám!
 Ágyhoz lép, (szülinapi) köszöntést mondva:
 Éltesse (Úr sokáig) anyám!
 Apja (a nagy) szobát takarítja,
 Fénylik, csillog már;
 Tortát (virág)dísz gazdagítja!
 Menjünk, apa vár!

Szalki Bernáth Attila

Nun wandr' ich über Berg und Tal,
 Die Welt steht blühend offen,
 Mich hat mit erstem Sonnenstrahl
 Der Lenz ins Herz getroffen.

Ich hör' das kleine freche Herz
 Im dunkeln Brustkorb lachen;
 Es weiß, es wird im grünen März
 Eine selige Dummheit machen ...

Rudolf Presber
 (1868-1935)

Megyek most hegyen völgyön át,
 A világ szép, s virágzik,
 Élvezem (az) első napsugárt,
 Tavasz szív(em)be sugárzik.

Hallom, a szemtelen kis szív,
 Sötét keblemben nevet;
 Tudja, (zöld) március oda hív,
 Hol butaságot tehet...

Szalki Bernáth Attila

39

Traumgekrönt

– Teil 3, Lieben (I-XXII.)

XII

DIE Nacht im Silberfunkenkleid
streut Träume eine Handvoll,
die füllen mir mit Trunkenheit
die tiefe Seele randvoll.

Wie Kinder eine Weihnacht sehn
voll Glanz und goldnen Nüssen, –
seh ich dich durch die Mainacht gehn
und alle Blumen küssen.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Álommal koronázva

–3. rész, Szerelmek (I-XXII.)

XII

Az éj, a szép ezüst ruhás,
álmot szór tele kézzel,
s betölti (e) részeg álmodás
a lelkem márcos mézzel.

Mint gyermek lát karácsonyfán,
s csodál arany diókat,
látom, lépsz május éjszakán,
s csókok szirmot cirógat.

Szalki Bernáth Attila

Hab oft einen dumpfen düstern Sinn,
 Ein gar so schweres Blut!
 Wenn ich bei meiner Christel bin,
 Ist alles wieder gut.
 Ich seh sie dort, ich seh sie hier
 Und weiß nicht auf der Welt,
 Und wie und wo und wann sie mir,
 Warum sie mir gefällt.

Das schwarze Schelmenaug dadrein,
 Die schwarze Braue drauf,
 Seh ich ein einzigmal hinein,
 Die Seele geht mir auf.
 Ist eine, die so lieben Mund,
 Liebrunde Wänglein hat?
 Ach, und es ist noch etwas rund,
 Da sieht kein Aug sich satt!

Und wenn ich sie denn fassen darf
 Im luftgen deutschen Tanz,
 Das geht herum, das geht so scharf,
 Da fühl ich mich so ganz!
 Und wenns ihr taumlig wird und warm,
 Da wieg ich sie sogleich
 An meiner Brust, in meinem Arm;
 's ist mir ein Königreich!

Eszemnek felfogni nagy talány
 A vérnek üzemét,
 Ha állok Christel oldalán,
 Minden megy jól ismét.
 Én látom itt, én látom ott,
 Van világon ily nő?
 Bárhol vagyok, magához vont,
 Mért tetszik nékem ő?

Fekete huncut szeme szép,
 Szemöldökével int,
 Ha nézem, megragad e kép,
 Lelkem rá kinyílt.
 Pirosuló száj íve pompás,
 Kerek arca bájolt,
 Két gödröcskéje oly csodás,
 Mit szem még nem látott!

Ha megragadom derekát
 Német táncot, ha lejt,
 Az ide, oda ringását,
 Az mennyekbe emelt!
 Átsugározza mámorát,
 Belém jó boldogság
 Ölelve szívem angyalát;
 Nékem ez királyság!

Und wenn sie liebend nach mir blickt,
Und alles rund vergißt,
Und dann an meine Brust gedrückt
Und weidlich eins geküßt,
Das läuft mir durch das Rückenmark
Bis in die große Zeh!
Ich bin so schwach, ich bin so stark,
Mir ist so wohl, so weh!

Da möcht ich mehr und immer mehr,
Der Tag wird mir nicht lang;
Wenn ich die Nacht auch bei ihr wär,
Davor wär mir nicht bang.
Ich denk, ich halte sie einmal
Und büße meine Lust;
Und endigt sich nicht meine Qual,
Sterb ich an ihrer Brust.

Johann Wolfgang von Goethe
(1749-1832)

S mikor szeretettel rám néz,
Elfelejték mindent,
Keblemre simulva ígéz,
S csókkal részegített,
Ez átfut a gerincvelőn,
S a lábujjhoz leér!
Hol gyenge vagyok, hol erős,
Lángol bennem a vér!

De mindig többet szeretnék,
Nap(pal) nem elég hosszú,
Ha éjt is vele lehetnék,
Nem lennék szomorú.
Egyszer ott tartom magamnál,
S ezért fizetek én;
S nem lesz szebb e fájdalomnál,
Meghalok kebelén.

Szalki Bernáth Attila

41

Traumgekrönt
– Teil 3, Lieben (I-XXII.)

IX

ICH träume tief im Weingerank
mit meiner blonden Kleinen;
es bebt ihr Händchen, elfenschlank,
im heißen Zwang der meinen.

So wie ein gelbes Eichhorn huscht
das Licht hin im Reflexe,
und violetter Schatten tuscht
ins weiße Kleid ihr Kleckse.

In unsrer Brust liegt glückverschneit
goldsonniges Verstummen.
Da kommt in seinem Sammetkleid
ein Hummel Segen summen ...

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Álommal koronázva
–3. rész, Szerelmek (I-XXII.)

IX

SZÖLŐK közt álmodoztam én
a szőke tündérkémmel;
fény táncolt a kecses kezén,
(mit) fogtam forrón enyémmel.

Mint sárga mókus átsuhant
a fény e tündöklésben,
s lila árnyék oda surrant
kedves fehér ölébe.

Lelkünkre boldogság feküdt,
fénylő aranyat öntve.
S bársonyruhában méh repült
miránk áldását döngve.

Szalki Bernáth Attila

42

Traumgekrönt
– Teil 3, Lieben (I-XXII.)
VIII

DIE Liese wird heute just sechzehn Jahr.
Sie findet im Klee einen Vierling ...
Fern drängt sich wie eine Bubenschar:
die Löwenzähne mit blondem Haar
betreut vom sternigen Schierling.

Dort hockt hinterm Schierling der Riesenpan,
der strotzige, lose Geselle.
Jetzt sieht er verstohlen die Liese nahn
und lacht und wälzt durch den Wiesenplan
des Windes wallende Welle ...

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Álommal koronázva
–3. rész, Szerelmek (I-XXII.)
VIII

KIS Liza tizenhat éves ma épp.
Talál lóherét, négy levéllel...
Fiúk hada távolból erre lép:
Liz(a) szőke hajához pitypangot tép,
bürök illata száll a széllel.

Les óriási pán bürök mögött,
csibész ő, ritkán bír magával.
Kileste, hogy Liza most arra jött,
s mezőn nevetve csiklandozza őt
a szél örvénylő hullámával...

Szalki Bernáth Attila

Die Allee

Ich liebe die graden Alleen
mit ihrer stolzen Flucht.
Ich meine sie münden zu sehen
in blauer Himmelsbucht.

Ich bin sie im Flug zu Ende
und land' in der Ewigkeit.
Wie eine leise Legende
verklingt in mir die Zeit.

Mein Flügel atmet Weiten,
die Menschenkraft nicht kennt:
Groß aus Unendlichkeiten
flammt furchtbar das Firmament.

Christian Morgenstern
(1914 – 1871)

A sugárút

A sugárutakat imádom,
égbe mennek büszkén.
Amint áramlanak fel, látom,
(le)ülnek kék ég ölén.

Repülök én is, s mit remélek:
az örökkévalóság.
Legendák bennem halkán (zen)élnek,
időtlen, szép világ.

Oly távolt céloz vágyam,
mit ember el nem ér:
(Hol) végtelenségbe zártan
az ég (szörnyű) lángoló tér.

Szalki Bernáth Attila

Im Sessel du, und ich zu deinen Füßen,
 Das Haupt dir zugewendet, saßen wir;
 Und sanfter fühlten wir die Stunden fließen,
 Und stiller ward es zwischen mir und dir;
 Bis unsre Augen ineinander sanken
 Und wir berauscht der Seele Atem tranken.

Theodor Storm
 (1817-1888)

Fotelben ültél, eléd térdepeltem,
 S ebben a helyzetben felnéztem rád:
 Az idő megállt, s veled úgy éreztem,
 Hogy e csend minket átfog, megáld;
 Szemünk elsüllyedt (a) másik látásában,
 S a lelkünk szállt szerelmünk mámorában.

Szalki Bernáth Attila

EIN Erinnern, das ich heilig heiße,
leuchtet mir durchs innerste Gemüt,
so wie Götterbildermarmorweiße
durch geweihter Haine Dämmer glüht.

Das Erinnern einstger Seligkeiten,
das Erinnern an den toten Mai, –
Weihrauch in den weißen Händen, schreiten
meine stillen Tage dran vorbei ...

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Régi, szent (emlék)képek, s mind tartom becsben,
fényként járják lelkem csarnokát,
istenkép gyanánt márványfehérben
lánggal lépnek szent ligeten át.

Régi boldogságomról üzennek,
emlékeztetnek, május (már) halott, -
tömjénfüst szállt fehéren - (vissza)révedek,
csendes napjaim mint múltak ott...

Szalki Bernáth Attila

46

Traumgekrönt

– Teil 2, Träumen (I-XXVIII.)

XXIV

O gäbs doch Sterne, die nicht bleichen,
wenn schon der Tag den Ost besäumt;
von solchen Sternen ohnegleichen
hat meine Seele oft geträumt.

Von Sternen, die so milde blinken,
daß dort das Auge landen mag,
das müde ward vom Sonnetrinken
an einem goldnen Sommertag.

Und schlichen hoch ins Weltgetriebe
sich wirklich solche Sterne ein, –
sie müßten der verborgnen Liebe
und allen Dichtern heilig sein.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Koronás álmomban

– 2. rész, Álom (I-XXVIII.)

XXIV

E CSILLAG akkor se sápad el,
ha felkelő Nap (már) pírban ég;
mi vonz el nem fáradó fénnel,
miről lelkem álmod oly rég.

Oly szelíd e csillagnak fénye,
hogy szem örömmel ver ott tanyát,
s ha bele is fárad nézés(é)be,
adta nyár arany sugarát.

Ha része lenne mindenségnek
ily csillag tényleg odafent, -
biz rejtőző szerelmeseknek,
s minden költőnek lenne szent.

Szalki Bernáth Attila

7 Röschen biss den Apfel an

Röschen biss den Apfel an,
 Und zu ihrem Schrecken
 Brach und blieb ein Perlenzahn
 In dem Butzen stecken.

Und das gute Kind vergass
 Seine Morgenlieder;
 Tränen ohne Unterlass
 Perlten nun hernieder.

Gottfried Keller
 (1819 - 1890)

7 Rózsa almát harapott

Rózsa almát harapott,
 És nagy bánatára,
 Gyöngyfoga tört, s távozott,
 Beszorult magházba.

a)
 Jó gyerek (el)felejtette
 Reggeli énekét;
 S könnyei közepette
 Gyöngy(e) mind hullt szerteszét.

b)
 Jó gyerek (el)felejtette
 Reggeli imáját;
 S könnyei közepette
 Nem lelte gyögysorát.

Szalki Bernáth Attila

XXIII

WIE, jegliches Gefühl vertiefend,
 ein süßer Drang die Brust bewegt,
 wenn sich die Mainacht, sternetriefend,
 auf mäuschenstille Plätze legt –

Da schleichst du hin auf sachter Sohle
 und schwärmst zum blanken Blau hinauf,
 und groß wie eine Nachtviole
 geht dir die dunkle Seele auf ...

Rainer Maria Rilke
 (1875-1926)

XXIII

MOST minden érzést elmélyítve
 édes vágy megmozgat kebelt,
 s éj csillag május éjt díszítve
 lent mindenhol nagy csendre lelt.

Te halkán lépve osonsz oda,
 lenyűgöz, mily kék fent az ég,
 rád szakad fenti virág csoda,
 s bűnös lelked úgy fáj, mint rég...

Szalki Bernáth Attila

Hast du die Lippen mir wund geküßt

Hast du die Lippen mir wund geküßt,
So küsse sie wieder heil,
Und wenn du bis Abend nicht fertig bist,
So hat es auch keine Eil.

Du hast ja noch die ganze Nacht,
Du Herzallerliebste mein!
Man kann in solch einer ganzen Nacht
Viel küssen und selig sein.

Heinrich Heine
(1797-1856)

Csókoltál, s megsebezted a szám...

Csókoltál, s megsebezted a szám,
Csókold - de - lágyan ismét.
Estig, ha nem érsz végére tán,
Szánj még rá kis időcskét.

Még előtted áll az egész éj
Szívem tipró tünemény!
Minket boldoggá tehet az éj,
Csók özönben légy enyém.

Szalki Bernáth Attila

50

Traumgekrönt

– Teil 2, Träumen (I-XXVIII.)

XX

DIE Fenster glühten an dem stillen Haus,
der ganze Garten war voll Rosendüften.
Hoch spannte über weißen Wolkenklüften
der Abend in den unbewegten Lüften
die Schwingen aus.

Ein Glockenton ergoß sich auf die Au ...
Lind wie ein Ruf aus himmlischen Bezirken.
Und heimlich über flüstervollen Birken
sah ich die Nacht die ersten Sterne wirken
ins blasse Blau.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Koronás álmomban

– 2. rész, Álom (I-XXVIII.)

XX

Ablakok fénylenek, csendes a ház,
rózsák illata száll a levegőben.
Az est lebeg a szaggatott felhőkben,
s szárnya (a) mozdulatlan égi mezőben,
fent tétováz.

Harang lágy szavában fürdik a rét...
ez hívásként száll át (az) égi mezőkön.
És suttog a fehér nyírfa erdőkön
(az) éj, s láttam (az) első csillagot, s felhőkön
(a) kék szőnyegét.

Szalki Bernáth Attila

51

Traumgekrönt

– Teil 2, Träumen (I-XXVIII.)

XIX

VOR mir liegt ein Felsenmeer,
Sträucher, halb im Schutt versunken,
Todesschweigen. – Nebeltrunken
hangt der Himmel drüber her.

Nur ein matter Falter schwirrt
rastlos durch das Land, das kranke ...
Einsam, wie ein Gottgedanke
durch die Brust des Leugners irrt.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Koronás álmomban

– 2. rész, Álom (I-XXVIII.)

XIX

ELŐTTEM kőóceán,
bokrok lent a mélyedésben
lapulnak halálos csendben,
s az ég ül köd paplanán.

Tompán csak egy lepke dong,
tanácstalan a zord tájban,
(s mint) istenezsme bús magában
hitetlenekben bolyong.

Szalki Bernáth Attila

Schneeglöckchen

Schneeglöckchen, ei, bist du schon da?
 Ist denn der Frühling schon so nah?
 Wer lockte dich hervor ans Licht?
 Trau doch dem Sonnenscheine nicht!

Wohl gut er's eben heute meint,
 Wer weiß, ob er dir morgen scheint?
 „Ich warte nicht, bis alles grün;
 Wenn meine Zeit ist, muss ich blühn.“

Hugo von Hofmannsthal
 (1874 – 1929)

Hóvirág

Te, hóvirág, vagy máris itt?
 Tavasz titokban néked int?
 Ki csalogat, hogy fényre jöjj?
 Vigyázz, napfénynek be ne dőlj!

Mert lesz-e hozzád mindig hű,
 Ki tudja, holnap hova tűn?
 „Nem várom, minden legyen zöld;
 Kibújok, ha jelzett a föld.“

Szalki Bernáth Attila

MÖCHTE mir ein blondes Glück erkiesen;
 doch vom Sehnen bin ich müd und Suchen. –
 Weiße Wasser gehn in stillen Wiesen,
 und der Abend blutet in die Buchen.

Mädchen wandern heimwärts. Rot im Mieder
 Rosen; ferneher verklingt ihr Lachen ...
 Und die ersten Sterne kommen wieder
 und die Träume, die so traurig machen.

Rainer Maria Rilke
 (1875-1926)

BOLDOG lennék szőke lány ölében;
 ám elfáradtam a keresésben, -
 Halkan folyik forrásvíz a réten,
 bükkfák lombja vérzik esti fényben.

Lányok haza tértek. Blúzuk ujja
 rőt, mint rózsza. Halkulón nevettek...
 Égre keltek csillagok már újra,
 s mint meddő álmom oly bússá tettek.

Szalki Bernáth Attila

XVII

WELTENWEITER Wanderer
walle fort in Ruh ...
also kennt kein anderer
Menschenleid wie du.

Wenn mit lichtem Leuchten
du beginnst den Lauf,
schlägt der Schmerz die feuchten
Augen zu dir auf.

Drinne liegt – als riefen
sie dir zu: Versteh! –
tief in ihren Tiefen
eine Welt voll Weh ...

Tausend Tränen reden
ewig ungestillt,
und in einer jeden
spiegelt sich dein Bild!

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

XVII

VILÁGOK vándora
menj, lent béke vár...
senki más nem tudja,
mit szenvedtél már.

Ha lelked kitárva
kezdted a futást,
fájdalmad könny árja
ád vigasztalást.

Lelked jó reményben
„Túrd el!” szólt hozzád -
ám világ mélyében
várt sok kín terád...

Áztatja könny arcod,
s nincs csillapodás,
könny tükrét ha tartod:
kínozz e képmás!

Szalki Bernáth Attila

Ist auch der kürzeste Mond
für deine Liebe nicht lang:
wo sie sich selber belohnt
sei um die Liebe nicht bang.

Spote dich! Küsse! dich zwing
fliehend der kürzeste Mond.
Wie uns die Liebe verjüngt
hat sich dein Eifer belohnt.

Rudolf G. Binding
(1867-1938)

Mint fogyatkozik a Hold,
szerelmed így éri vég:
ám te légy jutalmazott,
szeress, aggódó ne légy.

Csókolj! Siess! kényszerít
gyorsan fogyatkozó Hold.
Szerelem fiatalít,
buzgalmad jutalmat oszt.

Szalki Bernáth Attila

XIV

DIE Nacht liegt duftschwer auf dem Parke,
und ihre Sterne schauen still,
wie schon des Mondes weiße Barke
im Lindenwipfel landen will.

Fern hör ich die Fontäne lallen
ein Märchen, das ich längst vergaß, –
und dann ein leises Apfelfallen
ins hohe, regungslose Gras.

Der Nachtwind schwebt vom nahen Hügel
und trägt durch alte Eichenreihn
auf seinem blauen Falterflügel
den schweren Duft vom jungen Wein.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

XIV

AZ ÉJ parkra hullt illatával,
mit csillaga csendben csodált,
s közben már Hold fehér bárkával
a hárs lombjára épp leszállt.

Csobbant messzi szökőkút hangja,
mint mese, mi már rég elmúlt, -
a fáról lezuhant egy alma,
s a mozdulatlan fűbe hullt.

Az éji szél közeli dombon
megindult tölgyfasoron át,
s szállította kék lepke szárnyon,
a murci mézes illatát.

Szalki Bernáth Attila

Schneeglöckchen

Der Schnee, der gestern noch in Flöckchen
 Vom Himmel fiel
 Hängt nun geronnen heut als Glöckchen
 Am zarten Stiel.

Schneeglöckchen läutet, was bedeutet's
 Im stillen Hain?
 O komm geschwind! Im Haine läutet's
 Den Frühling ein.

O kommt, ihr Blätter, Blüt' und Blume,
 Die ihr noch träumt,
 All zu des Frühlings Heiligtume!
 Kommt ungesäumt!

Friedrich Rückert
 (1788 – 1866)

Hóvirág

A hó, mi tegnap még pelyhekben
 Égből leszállt,
 Ma olvad hajló csengettyűkben,
 Mit tart a szár.

Hóvirág csengettyű felveri
 Liget csendjét?
 Csak jöjj gyorsan! Ez sürgetheti
 Tavasz jöttét.

Oh, jöjjetek rügyek, levelek,
 Álmodtok bár,
 Tavasz szentélyét díszítsétek,
 Jöjjetek már!

Szalki Bernáth Attila

Bergfrühling

Der Lenz ist da, die Lauine fällt,
 Sie rollt mit Tosen und Sausen ins Tal;
 Ich hab' mein Hüttlein daneben gestellt
 Auf grünende Matten am sonnigen Strahl,

Und ob auch die Laue mein Hüttchen trifft
 Und nieder es führt im donnernden Lauf -
 Sobald wieder trocken die Alpentrift,
 Bau' ich mir singend ein neues auf.

Doch wenn in meines Landes Bann
 Der Knechtschaft verheerende Löwin fällt,
 Dann zünd' ich selber die Heimstatt an
 Und ziehe hinaus in die weite Welt!

Hinaus in die Welt, in das finstere Reich,
 Zu dienen im Dunkel dem fremden Mann,
 Ein armer Gesell, der die Sterne bleich
 Der Heimat nimmer vergessen kann!

Gottfried Keller
 (1819 – 1890)

Tavaszi patakáradás

A tavasz itt van, hull langy zubogón,
 Gördül alá völgybe patak, forrás,
 Ide mellé építettem én a kunyhóm,
 A pázsit zöld, derűs napsugárzás.

Ha a tavaszi patakáradás
 Dörgéssel elsodorná a kunyhóm -
 Követi (azt) alpesi kiszáradás,
 S dalolva felépíteném újból.

De akkor, ha szeretett szép hazám
 Fogságba vetné egy bősoroslán,
 A kis kunyhóm magam felgyújtanám,
 S nagyvilágba vonulást vállalnám!

A nagyvilág biz' sötét televény,
 Hol idegen embereknek szolgált,
 Csillag elsápadt tőle, oly szegény,
 (De) ott sem tudta feledni hazáját!

Szalki Bernáth Attila

Die Entschwundene

Es war ein heitres goldnes Jahr
 Nun rauscht das Laub im Sande,
 Und als es noch im Knospen war,
 Da ging sie noch im Lande.

Besehen hat sie Berg und Tal
 Und unsrer Ströme Wallen;
 Es hat im jungen Sonnenstrahl
 Ihr alles wohlgefallen.

Ich weiss in meinem Vaterland
 Noch manchen Berg, o Liebe,
 Noch manches Tal, das Hand in Hand
 Uns zu durchwandern bliebe.

Noch manches schöne Tal kenn' ich
 Voll dunkelgrüner Eichen;
 O fernes Herz, besinne dich
 Und gib ein leises Zeichen!

Da eilte sie voll Freundlichkeit,
 Die Heimat zu erlangen –
 Doch irrend ist sie allzu weit
 Und aus der Welt gegangen.

Gottfried Keller
 (1819 – 1890)

Aki eltűnt...

Arany derűvel múlt az év,
 Levél lehullt pihenni,
 Kis bimbóként sarkalta hév,
 Világba kívánt menni.

Hegyeket s völgyeket látott,
 Hömpölygő folyóinkat,
 Vizükön napsugár táncolt,
 Tetszéssel nézte (a) tájat.

De tartogat szülőházam
 (Más) hegyet, hol kedvesemmel,
 Kezét fogva jártam ám,
 S vándoroltam örömmel.

De engem még szép völgy is hív,
 Mit ölel sötét zöld tölgy,
 Kell, érezd távolba (ment) szív,
 Jelet küld néked e föld!

S ő kedvvel sietni kezdett,
 (Hogy) szülőföldjét elérje,
 De eltévedve tovább ment,
 Végtelen útra térve.

Szalki Bernáth Attila

I be halt nur en Esel
 Es lachet alles mi us,
 i träge mini Laschte
 scho lang, vo Hus zu Hus.

Es macht mi Eis gar wüetig,
 me seit, ich seig so dumm
 und jede chönn nur säge
 zo mer: se, Esel, chum.

Jo, meischtens tueni folge;
 Doch, wird's mer einisch z bunt
 so chasch lang „chom“ go säge
 bis denn de Esel chonnt.

Denn, wird i einisch störrisch,
 ischs mir emol nid drum,
 denn chasch du zieh und stosse,
 denn besch halt du de Dumm

Autor unbekannt

Egy szamarat tartottam,
 s mind(enki) engem kacagott,
 csomagot szállítottam,
 s az házhoz eljutott.

Hidegen hagy már engem,
 vagyok régóta blőd,
 ha mondják neki s nekem,
 szamár vagy, hozzám jöjj.

Többnyire meg is teszem,
 (de) ha agyam (el)önti vér,
 mondhatják már ezt nekem,
 agyamhoz el nem ér.

Mert ha makacssá válok,
 nem érdekel (a) világ,
 húzol vagy tolsz, én (csak) állok,
 s tiéd a butaság.

Szalki Bernáth Attila

„Mütterchen“, schmeichelte ich, „nicht wahr,
WIR saßen beisammen im Dämmerlichte.
du erzählst mir noch einmal die schöne Geschichte
von der Prinzessin mit goldnem Haar?“ –

Seit Mütterchen tot ist, durch dämmernde Tage
führt mich die Sehnsucht, die blasse Frau;
und von der schönen Prinzessin die Sage
weiß sie wie Mütterchen ganz genau ...

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Mi együtt ültünk a félhomályban, csendben.
Hízeltedve kér(dez)tem (édes)anyát:
„Felidézted megint csodaszép mesédben
az aranyhajú hercegleányt?”

Mióta (édes)anyám meghalt, (az) est(ék) csendjében
kívánom, jöjjön egy sápadt nő,
ki felidézi (a) szép (herceg)lányt meséjében,
s ki tudja (azt) pontosan, (úgy) ahogy ő.

Szalki Bernáth Attila

EINE alte Weide trauert
 Dürr und fühllos in den Mai,
 Eine alte Hütte kauert
 Grau und einsam hart dabei.

War ein Nest einst in der Weide,
 In der Hütt' ein Glück zuhaus, —
 Winter kam und Weh, und beide —
 Blieben aus . . . .

Rainer Maria Rilke
 (1875-1926)

ÁLL az öreg fűzfa gyászban,
 Május van, s száraz az ág,
 Gubbaszt vén kunyhó magában,
 Benne szürke a világ.

Volt egy fészek fűzfaágon,
 Kunyhót öröm járta át, -
 Tél jött, s mind, akár az álom,
 Messze szállt...

Szalki Bernáth Attila

Das Wasser

Ohne Wort, ohne Wort
rinnt das Wasser immerfort;
andernfalls, andernfalls
sprach es doch nichts andres als:

Bier und Brot, Lieb und Treu, –
und das wäre auch nicht neu.
Dieses zeigt, dieses zeigt,
daß das Wasser besser schweigt.

Christian Morgenstern
(1914 – 1871)

A víz

Nyikk se volt, nyekk se volt,
víz folyamatosan folyt;
hallj csodát, hallj csodát,
szólva se mondana mást:

Hűn szeret sört s kenyért, -
nem is vágy víz mást ezért.
Mily csodás, mily csodás:
víznek jobb a hallgatás!

Szalki Bernáth Attila

ICH denke an:

Ein Dörfchen schlicht in des Friedens Prangen,
drin Hahngekräh;
und dieses Dörfchen verloren gegangen
im Blütenschnee.

Und drin im Dörfchen mit Sonntagsmienen
ein kleines Haus;
ein Blondkopf nickt aus den Tüllgardinen
verstohlen heraus.

Rasch auf die Türe, die angelheiser
um Hilfe ruft, –
und dann in der Stube ein leiser, leiser
Lavendelduft ...

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Koronás álmomban...

FELTÚNT egy kép:

A falucska békés környezetében,
kakas kiált:

s (a) falu csak nézi a virágözönben
szirmok havát.

S (e) faluban vasárnapi díszét (ki)bontva
kicsi ház áll:

s (a) függöny mögül (egy) szőke leányka lopva
kikandikál.

Az ajtóhoz rohan, nyitja sebesen,
jőjj be! - kiált,

s (a) levendula (a) szobába viszi csendben
az illatát...

Szalki Bernáth Attila

Die Seifenblase

Es schwebte eine Seifenblase
Aus einem Fenster auf die Straße.

“Ach, nimm mich mit dir”, bat die Spinne
Und sprang von einer Regenrinne.

Und weil die Spinne gar nicht schwer,
Fuhr sie im Luftschiff übers Meer.

Da nahte eine böse Mücke,
Sie stach ins Luftschiff voller Tücke.

Die Spinne mit dem Luftschiff sank
Ins kalte Wasser und ertrank.

Joachim Ringelnatz
(1883 – 1934)

Szappanbuborék

Szappanbuborék nem kesereg,
Ablakon át utcára lebeg.

A pók így szólt: „Vigyél magaddal!”
S buborékra ugrott azonnal.

Mivel pók teste nem nehéz,
Buborékon tengerhez ért.

De jött egy szúnyog nagyon mérges,
Szúrása lett léggömbre vészes.

A pók (a) léggömbbel lezuhant
A hideg vízbe, s megfulladt.

Szalki Bernáth Attila

Die zwei Wurzeln

Zwei Tannenwurzeln groß und alt
unterhalten sich im Wald.

Was droben in den Wipfeln rauscht,
das wird hier unten ausgetauscht.

Ein altes Eichhorn sitzt dabei
und strickt wohl Strümpfe für die zwei.

Die eine sagt: knig. Die andre sagt: knag.
Das ist genug für einen Tag.

Christian Morgenstern
(1914 – 1871)

A két gyökér meg a mókus

Két (agg) fenyőgyökér (a) föld mélyén,
Beszélget erdő közepén.

Mi fent fának tetején zúg,
Leérve halkán alig súg.

Egy öreg mókus odajött,
Kettőnek harisnyát kötött.

Egyik: így, másik: úgy (szólt) - nincs rajtuk folt.
S ez egy napra épp elég volt.

Szalki Bernáth Attila

Das Volk war durstig; also ging das eine
 durstlose Mädchen, ging die Steine
 um Wasser flehen für ein ganzes Volk.
 Doch ohne Zeichen blieb der Zweig der Weide,
 und sie ermattete am langen Gehn
 und dachte endlich nur, daß einer leide,
 (ein kranker Knabe, und sie hatten beide
 sich einmal abends ahnend angesehen).
 Da neigte sich die junge Weidenrute
 in ihren Händen dürstend wie ein Tier:
 jetzt ging sie blühend über ihrem Blute,
 und rauschend ging ihr Blut tief unter ihr.

Rainer Maria Rilke
 (1875-1926)

A nép szomjazott, és arra járt épp,
 Köveken lépve, egy nem szomjas lányka,
 (Ki) vízért könyörgött, (hogy) ihasson a nép.
 De jelet nem adott a fűzfa ága.
 S (a lány) a hosszú gyaloglástól elfáradt,
 S csak arra gondolt, hogy osztódik ebben
 (Egy beteg fiú, s ezt érezték mindketten,
 Szerelmük egymásra nézve áradt.)
 S (ekkor) lehajlott a fiatal fűzfa ága,
 Mint élő, szomjazó testükhöz ért:
 S eleven nedvét vérük áramába
 Folyatva felpeszdtette a vért.

Szalki BernáthAttila

Du bist ein Schatten am Tage

Du bist ein Schatten am Tage
Und in der Nacht ein Licht;
Du lebst in meiner Klage
Und stirbst im Herzen nicht.

Wo ich mein Zelt aufschlage,
Da wohnst du bei mir dicht;
Du bist mein Schatten am Tage
Und in der Nacht mein Licht.

Wo ich auch nach dir frage,
Find' ich von dir Bericht,
Du lebst in meiner Klage
Und stirbst im Herzen nicht.

Du bist ein Schatten am Tage
Und in der Nacht ein Licht;
Du lebst in meiner Klage
Und stirbst im Herzen nicht.

Friedrich Rückert
(1788 – 1866)

Te hűs árnyék vagy nappal

Te hűs árnyék vagy nappal,
S az éjszakában fény.
Egyet értsz panaszommal,
S nem dobsz szívembe éjt.

Hol telepszem sátrammal,
Közel laksz ott, hol én,
Vagy hűs árnyékom nappal,
S az éjben nékem fény.

Ha kérdezlek szavammal,
Adsz nékem egy jelzést,
Egyet értsz panaszommal,
S nem dobsz szívembe éjt.

Te hűs árnyék vagy nappal,
S az éjszakában fény.
Egyet értsz panaszommal,
S nem dobsz szívembe éjt.

Szalki Bernáth Attila

Oh wunderbares, tiefes Schweigen

Oh wunderbares, tiefes Schweigen,
wie einsam ist's doch auf der Welt!
Die Wälder nur sich leise neigen,
als ging der Herr durchs stille Feld.
Ich fühl mich recht wie neu erschaffen.
Wo ist die Sorge, wo die Not?
Was mich noch gestern wollt erschlaffen-
ich schäm mich des im Morgenrot.
Die Welt mit ihrem Gram und Glücke
will ich, ein Pilger, frohbereit
betreten nur wie eine Brücke
zu Dir, Herr, übern Strom der Zeit.

Joseph Freiherr von Eichendorff
(1788 – 1857)

Oh, csend, te mély s csodálatos

Oh, csend, te mély s csodálatos,
mily magányos ez a világ!
Az erdők csendje varázslatos,
Úr jött, s hallgat réti virág.
Magamat megújultnak érzem.
Hol a szükség, az aggódás?
Amiktől tegnap elernyedtem –
szégyenem látja pirkadás.
Világ kínjával, örömével
zarándokként vagyok vidám,
s hozzád Úr hit segedelmével
jövök az idők folyamán.

Szalki Bernáth Attila

Es kann die Ehre dieser Welt

Es kann die Ehre dieser Welt
Dir keine Ehre geben,
Was dich in Wahrheit hebt und hält,
Muß in dir selber leben.

Wenn's deinem Innersten gebricht
An echten Stolzes Stütze,
Ob dann die Welt dir Beifall spricht,
Ist all dir wenig nütze.

Das flücht'ge Lob, des Tages Ruhm
Magst du dem Eitlen gönnen;
Das aber sei dein Heiligtum:
Vor dir bestehen können.

Theodor Fontane
(1819-1898)

Megbecsülést nem a világ adhat

Megbecsülést nem a világ
Adhat, tudd meg, ez benned
Ha él, megtartó valóság,
Kincs, mit belül kell érezned.

Ha nem jó belső lényedből
Büszkeségnek igénye,
Világ szava, ha elismerő
Is, haszonnak elég-e.

Nap dicsősége mulandó,
Ne vágyd, hagy csak mögötted,
Mi neked szent s maradandó:
Tartósan éljen benned.

Szalki Bernáth Attila

Abendsegen

Mein Abenddörflein liegt im Schatten,
 Gott Vater breitet seine Hand
 Mild über mein geliebtes Land
 Und segnet Dorf und Feld und Matten.

An seinem Priesterring der Stein
 Erglänzt. Vom Himmel rieselt milde
 Herab aufs träumende Gefilde
 Der heilig-weiße Mondenschein.

Ich war allein im Dorf noch wach.
 Nun fühl' auch ich den Abendsegen
 Sich sanft auf meiner Hütte Dach
 Und sanft auf meine Lider legen.
 Nun ist im Dorf kein Mensch mehr wach ...

Hugo Salus
 (1866 – 1929)

Esti áldás

Fekszik falucskám a sötétben,
 Kitárja Atyám a kezét,
 Szeretet hazámhoz gyengéd,
 S megáldja vidékem mentében.

Drágakő papi gyűrűjén
 Ragyog, Égből szelídség hullik,
 S az álmodozó tájra úszik
 A szent, szelíd, fehér holdfény,

De ébren csak én voltam már
 A faluban. Esti áldásban
 Leszállt a kunyhómra a sugár
 S szememre is. És a faluban
 nem volt ébren senki se már...

Szalki Bernáth Attila

Dank

Mein Gott, Dir sag ich Dank,
 Daß Du die Jugend mir bis über alle Wipfel
 In Morgenrot getaucht und Klang,
 Und auf des Lebens Gipfel,
 Bevor der Tag geendet,
 Vom Herzen unbewacht
 Den falschen Glanz gewendet,
 Daß ich nicht taumle ruhmgeblendet,
 Da nun herein die Nacht
 Dunkelt in ernster Pracht.

Joseph Freiherr von Eichendorff
 (1788 – 1857)

Köszönet

Köszönő szóm Úrhoz cseng,
 Hogy adtál fiatalságot fámon, a csúcson,
 Mely hajnalpírban lágyan leng,
 S kísér az életúton.
 Mielőtt Nap lemenne,
 Ha nem éber a szív,
 S fény rossz felé terelne,
 Ne ingjak meg, ha rossz irányba hív,
 Mert immár itt az éj,
 Durva sötétje mély.

Szalki Bernáth Attila

Die letzten Goten

Gebt Raum, ihr Völker, unserm Schritt:
wir sind die letzten Goten;
wir tragen keine Krone mit:
wir tragen einen Toten.

Mit Schild an Schild und Speer an Speer
wir ziehn nach Nordlands Winden,
bis wir im fernsten grauen Meer
die Insel Thule finden.

Das soll der Treue Insel sein,
dort gilt noch Eid und Ehre:
dort senken wir den König ein
im Sarg der Eichen-Speere.

Wir kommen her - gebt Raum dem Schritt -
aus Romas falschen Toren:
wir tragen nur den König mit -
die Krone ging verloren!

Felix Dahn
(1834 – 1912)

Az utolsó gótok

Ti népek engedjétek át:
vagyunk utolsó gótok:
nem hozunk fényes koronát:
csak holtat, láthatjátok.

Hozunk pajzsot, lándzsát, fegyvert,
északi szél fészkéhez,
legyőztük a szürke tengert,
s értünk Thul szigetéhez.

Szigetre hűség címe száll,
esküszünk erre nyomban:
leeresztjük itt a királyt,
tölgy lándzsás koporsóban.

Ide jöttünk, tért vesszük át,
hamis Rómát feledve:
nem hoztunk mást csak holt királyt,
koronája már veszve!

Szalki Bernáth Attila

Unglaublich, wie erträgt ein Herz

Unglaublich, wie erträgt ein Herz,
Was schon zu denken unerträglich!
Hinhalten Hoffnungen den Schmerz,
Ihn brechend, den sie steigern täglich.

Man hofft und hofft, bis hoffnungslos
Geworden das geliebte Leben,
Dann gibt man auf die Hoffnung blos,
Das Leben war schon aufgegeben.

Friedrich Rückert
(1788 – 1866)

Nem hiszed, mit bír ki a szív

Nem hiszed, mit bír ki a szív,
Elviselhetetlen gondolat!
De remény kint legyőzni hív,
Túrd, mi naponként nő s szorongat.

A jó életben reménykedsz,
De ha sorsod sok ütés zúzta,
Reményt vesztesz, elkeseredsz,
S a küzdést élted már feladta.

Szalki Bernáth Attila

Wanderers Nachtlied II.

Über allen Gipfeln
Ist Ruh,
In allen Wipfeln
Spürest du
Kaum einen Hauch;
Die Vögelein schweigen im Walde.
Warte nur, balde
Ruhest du auch.

Johann Wolfgang von Goethe

A vándor éji dala II. (31. variáns)

Hegyeken nagy a csend,
nem fű
szél, lomb, észre vedd,
halk szavú,
súg: fogy az út...
Madár se szól. Éj ölel, álom,
várj, hamar átfon,
s múlsz te is:tudd!

A vándor éji dala II (32. variáns)

Puha csend hegyen ült,
nem fű
szél, lomb se rezdült,
halk szavú,
súg: fogy az út...
Madár se szól. Éj ölel, álom,
várj, hamar átfon,
s múlsz te is:tudd!

Szalki Bernáth Attila

Goethe halhatatlan verséről eddig harminc fordítás variációt publikáltam, melyek elérhetők az alábbi helyen:

<https://mek.oszk.hu/20600/20614>

Kosztolányi Tanulmány egy versről című írásában úgy véli: „Ez a vers hatalmas szívdobogással kezdődik. Első sorában emelkedő ütemek nyargalnak (*Über allen Gipfeln...*) vad anapesztus, mely titokzatos cél felé tör...”

Őszintén megmondom, nem értek ebben egyet Kosztolányival, szerintem három ereszkedő lejtésű verslábból, trocheusokból épül az első sor. Eddigi próbálkozásaimban ez tükröztem vissza. De mint fent olvasható, elfogadva Kosztolányi véleményét, megpróbáltam ilyen ritmizálással is lefordítani a verset.

Andreas - Salomé.....	2, 3
Autor unbekannt.....	62
Binding.....	57
Borchert.....	16, 17
Dahn.....	75
Dehmel P.	34, 37, 38
Eichendorff.....	9, 22, 25, 71, 74
Fontane.....	72
Franke-Oehl.....	6
Goethe.....	36, 42, 77
Heine.....	7, 51
Herder.....	15

Hofmannsthal.....	54
Huch.....	11
Keller	49, 60, 61
Kräftner.....	28, 30
Morgenstern.....	5, 45, 65, 68
Presber.....	39
Rilke.....	1, 4, 10, 14, 18, 20, 23, 24, 26, 27, 29, 31, 32, 33, 35, 40, 43, 44, 47, 48, 50, 52, 53, 55, 56, 58, 63, 64, 66, 69
Ringelnatz.....	8, 64
Rückert.....	59, 70, 76

Dichter– Költő	Seite – Oldal
----------------	---------------

Salus,,,	73
----------	----

Storm.	19, 46
--------	--------

Trakl.	13
--------	----

